Verohallinto
Yritysverotusyksikkö
PL 325
00052 VERO

LAUSUNTO

16.02.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle

Esitän Verohallinnon puolesta valtiovarainvaliokunnassa käsiteltävässä olevassa asiassa (U 10/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi konsernien globaalin verotuksen vähimmäistason varmistamisesta unionissa) kunnioittaen seuraavaa.

Direktiiviehdotus koskee globaalia minimiverotusta (ns. Pilari II). Globaalin minimiverotason tavoitteena on varmistaa, että suuret konsernit maksavat kansainvälisesti tietyn minimimäärän veroa riippumatta siitä, missä valtiossa toimintaa harjoitetaan. Globaalin minimiverotason arvioinnissa käytettävä minimiverokanta on 15 prosenttia. Ehdotetut säännöt koskisivat toimialasta riippumatta konserneja, joiden sääntelyn mukainen kokonaisliikevaihto on vähintään 750 miljoonaa euroa. Kansainvälisen meriliikenteen tulo on soveltamisalan ulkopuolella. Lisäksi sääntelyyn sisältyy eräitä muita poikkeuksia ja rajauksia sen soveltamiseen. Direktiiviehdotus noudattaa OECD:n 20.12.2021 julkaisemia mallisääntöjä (Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two)). Direktiiviehdotuksen soveltamisala on kuitenkin mallisääntöjä laajempi siltä osin, että direktiiviehdotuksen mukainen sääntely kohdistuu myös puhtaasti kansallisiin tilanteisiin.

Ehdotettu sääntelykokonaisuus on erittäin monimutkainen ja nykyisestä kansallisesta sekä kansainvälisestä verotusjärjestelmästä poikkeava. Ehdotus tarkoittaa käytännössä täysin uudentyyppistä sääntelyä, joka aiheuttaa merkittävää hallinnollista taakkaa sekä verovelvollisille että Verohallinnolle. Haasteeksi on havaittu myös kansallisen (Suomen) ja kansainvälisen ilmoituskäytännön erilaiset syklit – eli Suomessa tiedot tulee ilmoittaa nykyisen lain mukaan huomattavasti aiemmin kuin pilari II on tarkoitus ilmoittaa. Tämä aiheuttaa haasteita veron määräämisen aikatauluttamiseen.

Ehdotettu minimiverojärjestelmä on laaja kokonaisuus, mikä aiheuttaisi järjestelmän käyttöönottovaiheessa huomattavia kustannuksia sekä resurssitarpeita Verohallinnolle. Uusi järjestelmä vaikuttaisi Verohallinnossa muun muassa verovalvontaan, tietojärjestelmiin, tietovirtoihin, ilmoittamismenettelyyn, tietojenvaihtoon sekä ohjeistukseen. Täysin uusi järjestelmä vaatii myös Verohallinnolta ja verovelvollisilta uuden, laajan kokonaisuuden haltuunottoa ja osaamista, jollaista ei aiemmin ole ollut olemassa. Myös järjestelmän yksityiskohtiin liittyy huomattavia uusia osaamistarpeita (yksityiskohtaisena esimerkkinä mm. laskennallisten verojen muutoksen vaikutus efektiivisen verokannan laskennassa). Hallinnolliset vaikutukset eivät rajoitu ainoastaan alkuvaiheen merkittäviin tarpeisiin, koska ehdotettu uusi järjestelmä edellyttää, että niin verovelvollisten kuin verohallintojen on jatkossa sovellettava täysin uudentyyppistä sääntelyä olemassa olevan verotusjärjestelmän rinnalla.

Direktiiviehdotuksen mukaisen sääntelyn yksityiskohdat ovat niin sisällön kuin käytännön toteutuksen osalta edelleen osin valmisteilla OECD:n verotyöryhmissä, jonka vuoksi ajankohta, jolloin voimaanpanon toteuttaminen tai siihen valmistautuminen pystytään Verohallinnossa tosiasiallisesti käytännön tasoilla aloittamaan, on vielä avoinna. Verohallinto tuo

kuitenkin esille, että tästä huolimatta kansainvälinen yhteistyö järjestelmän voimaanpanon suunnittelussa on kuitenkin ensiarvoisen tärkeää, jotta eri valtioiden toteutukset eivät poikkeaisi toisistaan ja järjestelmä voitaisiin toimeenpanna tehokkaasti. Kun huomioidaan edellä esitetyt seikat sekä se, että kyseessä on erityispiirteineen täysin uusi verojärjestelmä nykyisen verojärjestelmän rinnalle, voidaan ehdotettua voimaantuloaikataulua pitää erittäin haasteellisena.

Elina Pykönen
Johtava veroasiantuntija

Verohallinto
Yritysverotuksen ohjaus- ja kehittämisyksikkö
Vääksyntie 4
00510 Helsinki

www.vero.fi
puh. 020 612 000
faksi 020 612 3595